

**Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata és
Budapest Főváros XI. Kerület Újbudai Polgármesteri Hivatal**

1113 Budapest, Bocskai út 39-41.
1113 Budapest, Zsombolyai u. 4-5.

Dr. László Imre polgármester részére
Bakai-Nagy Zita önkormányzati képviselő részére
Héglí Imre osztályvezető, Környezetvédelmi Osztály részére

Tárgy: közösségi komposztpontok létesítése Gazdagréten

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő Asszony!
Tisztelt Osztályvezető Úr!

Alulírott Dr. Nagy Nóra Eszter (1112 Budapest, Beregszász út 62.) XI. kerületi lakosként és kisgyerekes anyukaként azzal a kéréssel és javaslattal fordulok Önökhöz, hogy a fővárosi klímavész helyzet kihirdetésével összhangban a klímaváltozás hatásait csökkenthessük a gyermekeink érdekében és a környezetünket a többi faj számára is élhetővé tegyük. Így a **szemétsökkentés, ezen belül a lakossági szerves hulladék értékes termőfölddé komposztálását szeretném Gazdagréten is elérhetővé tenni**, ahol a panelházakban és társasházakban élők eddig nem tudtak bekapcsolódni az önkormányzat komposztálókeret programjába. A közösségi komposztálásra mutakozó lakossági igényt jól mutatja, hogy a Humusz Házban található közösségi komposztáló már hónapokkal ezelőtt megtelt, nem tud további lakossági szerves hulladékot fogadni.

A javaslatom az, hogy **Gazdagrét egy vagy több pontján, egyenként 25 - 36 m² -es elkerített területen komposztpont létesüljön és működjön az alábbiak szerint:**

- A létrehozott komposztpontokon a helyi lakosok leadhatnák komposztálható szerves hulladékaikat,
- A komposzt gondozását önkormányzati vagy közösségi kertész végezné,
- Az így létrejövő komposztot a használók virágföldként visszakaphatnának.
- az önkormányzat az őszi faleveleket elszállítás helyett lombkomposztálóba gyűjthetné

Részletes, a konkrét helyszínekre és a várható költségekre vonatkozó tervet levelemhez csatolom. A terveket a Humusz Ház szakmai segítségével és támogatásával készítettem, oly módon, hogy a Humusz Ház szakértőjével végigjártam Gazdagrétet, egyeztettem a szóba jöhető helyszíneket, a szükséges munkát és a várható gondozási tennivalókat. A részletes tervekhez az újbudai Humusz házban lévő Komposztpont szolgál mintául, és előzetes egyeztetések szerint ők segítenek a kialakításban, képzésben is.

Amennyiben az Önkormányzat a komposztpontok létesítését és fenntartását (pl. az Újbuda Prizma kft.-n keresztül) fel tudja vállalni, úgy a komposztpontok létesítése és gondozása önkormányzati keretek között történne. Álláspontom szerint a jelenlegi klíma- és politikai helyzetben ez mindenképpen előremutató, rendkívül hasznos lépés volna.

Őszintén remélem, hogy kezdeményezésemet támogatni fogják. Amennyiben szükséges, szívesen állok rendelkezésükre akár telefonon vagy személyesen is további információ adása, illetve információcsere és a részletek kidolgozása végett.

Köszönettel és üdvözlettel:

dr. Nagy Nóra Eszter
telefonszám: 0036 30/846 9496
emailcím: tengelice@gmail.com

U.i.: Részletek a mellékletekben.

I. melléklet

Részletes terv:

1. Lehetséges helyszín:

A Humusz Szövetség egyik tagjával bejárva Gazdagrétet, az alábbiak jönnének szóba:

1. Az Aldi és a könyvtár között a Kresz park és a lakóházak közötti rét bokrok mögötti területén a régi korok oszlopai és a lakóházak vonalában.
2. A Frankhegy utcában a tojásbolttal szemben a régi játszótér helyén a fák alatt.
3. A Kaptárkő utcában a Kaptató sétány játszótérrel szemközti oldalán a régi padok feletti, bokros, árnyékos helyen.
- 4-5. A Tűzkő utcában a ligetben a Kaptató sétány mindkét oldala megfelel, természetesen a sétánytól távolabb, a fák alatt.

Szemponatok:

1. Árnyékos helyen legyen.
2. Viszonylag eldugottabb helyen.
3. Távol a forgalomtól, mert a por és a szennyezés rossz komposztot csinál.
4. Fenyőfa alatt ne legyen (a tűlevél kifejezetten lassan komposztálódik).
5. Nagy meredekségű rézsűn ne legyen.
6. Ne álljon tócsára hajlamos helyen, a vízelvezetés miatt.
7. A komposztponton belül: kell 2x3m² szabad hely a rostálásnak, 1 m² a szerszámoknak, zsákoknak.
8. Az 1 m²-es komposztálókeretek között kell helyet hagyni a szellőzésnek.

2. Költségek

Kerítéssel körbevett, lakattal zárható kertben gondolkodom.

A 25 -36 m² elkerítése 20-24 folyóméter kerítést igényel. Az újbudai Környezetvédelmi Osztály tájékoztatása szerint a közösségi kertnél 5300 Ft+Áfa/folyóméteres kerítést választottak, oszlopokkal együtt. Ez kb 136.000 - 162.000 Ft

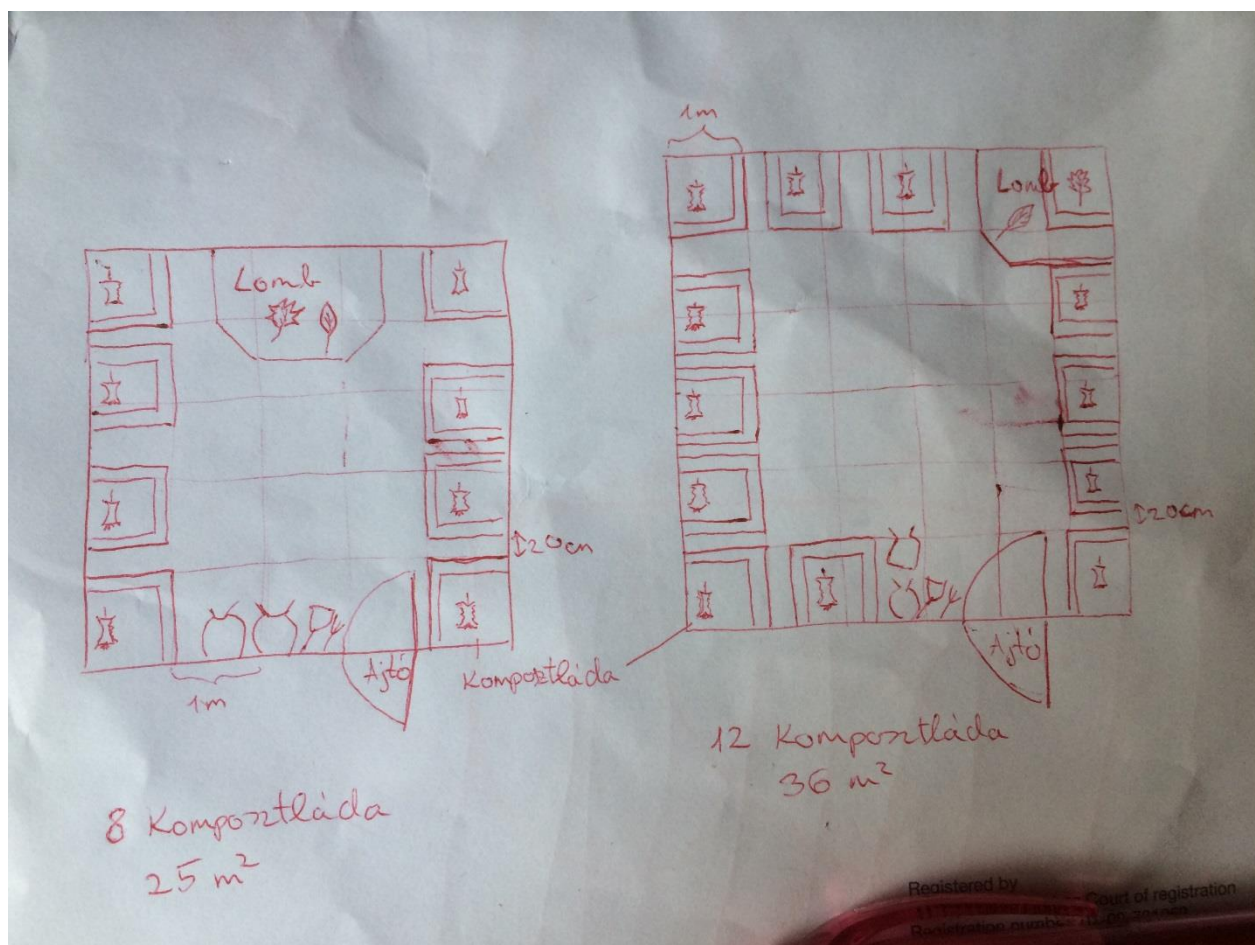
Ehhez kell még egy kapu, amit 160.000+Áfára saccoltak. Lakattal és kulcsokkal terveztem zárhatóvá tenni, ez kb. 20.000 Ft.

Néhány szerszám még jól jönne: vasvilla, lapát, talicska, rostáló a földforgatáshoz, és néhány zsák. Kb. 50.000 Ft.

Első nekifutásra 8 keretet szeretnék igényelni az önkormányzattól, ami később tovább bővíthető. Kérem majd a lakótelepen élő emberek komposztálókeret kérelmének engedélyezését a Környezetvédelmi Osztály felé, így azok külön költséget nem igényelnének.

Összesen: kb 430.000 Ft

Tervrajz:

A lombkomposztáló, mint a fenti rajzokból is kiderült, a komposztpontra is elhelyezésre került, hiszen a zöld konyhai hulladékot barna (ág, lomb, mulcs) hulladékkal kell keverni kb. 1:1 arányban az ideális, és így gyorsabb komposztálás során a C:N arány miatt.

Viszont úgy látom, hogy Gazdagréten sokkal több avar keletkezik, amit az önkormányzat munkatársai hordanak kupacba, majd elszállításra kerül. Így a fák -bokrok hosszú távon satnyulnak, hiszen nincsenek visszaforgatva az értékes zöldjává, a föld kimerül.

Ezen segítené, ha a fentebbi helyszínek közül több helyen lombkomposztálót különítenénk el, ami 2-4-6 m² körbekerítve 6-8-10m kerítéssel, és egy kisebb kapuval. Ide lehetne hordani az összegereblyézett leveleket, ami emberi beavatkozás nélkül ált. 1-2 év alatt komposztálódik (ha kevés benne a diólevél és fenyőtű), és utána rostálást követően visszajuttatható komposzt áll rendelkezésre akár a fák javára, pl. az alattuk való szétterítéssel, de a lakosságnak is lehet juttatni belőle földdel 1:1 arányban keverve virágföld gyanánt, pl. a tavaszi muskátlialánta-akcióval egybekötve.

Ennek a beruházásnak az ára lombkomposztálónként:

5300 Ft+Áfa/kerítés folyóméterrel számolva 5-7-9 f.méterre (a 1 m-es kapu kimarad): 26.500 -37.100 - 47.700 Ft+ Áfa

Kapu kisebb, (1m is elég), saccolva 100.000 Ft

Lakat+kulcsok: 20.000 Ft

Összesen 1 lombkomposztáló kialakítása:

ha 2 m²: 26.500+100.000+20.000= 146.500+Áfa = 186.055

ha 4 m²: 37.100+100.000+20.000= 157.100 +Áfa = 199.517

ha 6 m²: 47.700+100.000+20.000=167.700 Ft +Áfa = 212.979

3 Működtetés és fenntartás

A Humusz Szövetség tájékoztatása szerint heti fél-1 óra gondozást igényel az ő Komposztpontjuk 11 komposztálóval, és a rostálások alkalmával 1 óra/keret munkát. Kb. 4-5000 Ft/óra a kertész munkadíja, azaz 1 hónapban (4-5x-i alkalommal) 16.000-25.000, amit akár a jelenleg jelentkezett 25 fő közösség is állni tudna 1000 Ft-os havi tagdíj mellett. A komposztba való dolgokról a tagok betanítását és a folyamatos segítséget, kérdésekre válaszolást lelkesedésből vállalom, karöltve a Humusz szolgálattal, aki keddenként telefonon választ adnak a felmerülő kérdésekre. Javasolnám továbbá, hogy a tagoknak biztosítsanak lehetőséget elmenni az Újbuda Prizma kft. 1 órás komposztálási előadására, amit a komposztálókeretek kiadása kapcsán tartanak.

A telek és rajta a Gazdagréti Komposztpont önkormányzati tulajdonban maradna, és a használatának a szervezője is maradhat, én csak besegítenék, és ha szükséges, átvállalom az elején a szervezést az Önkormányzat keretein és szabályrendszerén belül. Vagy ha az egyszerűbb, akkor akár pl. a Humusz Szövetség vagy más nonprofit cég (pl. SZIKE, Újbuda prizma...) keretein belül (egyiknek sem vagyok alkalmazottja).

Az Önkormányzat által meghirdetett ágapítási szolgáltatást segítve, az aprított ágakat a komposztáláshoz is föl tudnánk használni (1-2 zsák/komposztláda, elsőre kb. 5 -8 zsák mennyiségben), így csökkentve az elszállításuk költségeit. Az Önkormányzat terhei tovább csökkennének a lombkomposztáló használatával, hiszen a környékről szeretnénk elkérni ősszel a leveleket (kb 4-5 m³-t elsőre, de függ a lombkomposztálók építésétől is) a Komposztpontba, így azok elszállítási költsége csökken. A lombkomposztálóra a Komposztponton belül is szükség van, hogy a konyhai "zöld" hulladékot "barna" anyaggal keverjük, így biztosítva az optimális komposztképzést.

A külön lombkomposztálók nem igényelnek nagy munkát: heti egyszeri ellenőrzést és szükség szerint locsolást, és a következő ősz elején rostálást, ami cirka 2-6 óra lombkomposztálónként. Így kész a komposzt, amit a helyi igények függvényében vagy a lakosságnak biztosítanak földdel 1:1 arányba keverve virágföldként, vagy a kertész széthordja a fák alá egyenletesen. A friss komposzt földre emlékeztető szaga ugyanúgy pár óra alatt elmúlik, mint egy kaszálás után a fűszag. Viszont jelentős költségcsökkentést lehet elérni a használatukkal, hiszen az avar elszállítására és elhelyezésére nincs szükség (pl. Fkf Zrt. 100 liter= 0,1 m³ avar szállít el 235 Ft-ért a kerti zöldhulladék gyűjtő zsákokban). Az élővilág és köztük a madarak, pl. a gazdagréti fecskék és énekesmadarak viszont hálásak lesznek az egyre szebb növényekért és az avarban élő megannyi finom falatnyi rovarért. Mi, emberek pedig gyönyörködhetünk bennük.

4. Irodalom:

Humusz házi Komposztpont leírás képpel:

<https://g7.hu/elet/20190223/megszabadulhatunk-a-szemetunk-harmadatol-egy-budapesten-megbujo-zold-szigeten/>

Részletes komposztálás leírás 40 oldalon, a közösségi komposztálásról jó tanácsokkal a 37. oldalon:

http://www.hermanottointezet.hu/sites/default/files/a_komposzt_is_ertek.pdf

Egy éves társasházi komposztálás tapasztalatai:

<https://tudatosvasarlo.hu/cikk/kozossegi-komposztalas-egy-ev-tapasztalatai-első-kezből>

Komposztmesterképzés, komposztálásban segítség: SZIKE egyesület (a

facebookon): <https://m.facebook.com/pages/category/Community-Organization/SZIKE-Környezet-és-Egészségvédelmi-Egyesület-667787699946400/>

A XII. kerületben, a Déli pályaudvarnál a Vérmezőn is láttam lombkomposztálókat, érdemes lehet a XII. kerületi Önkormányzattal is felvenni a kapcsolatot.